ਹਾਜਾਭਾਈ ਰਾਜਾਸ਼ੀਭਾਈ ਓਦੇਦਾਰਾ

ਬਨਾਮ

ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜ

(2022 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 644)

ਜੁਲਾਈ 11, 2002

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860: ਧਾਰਾਵਾਂ 302, 307, 328 – ਕਤਲ – ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਅਤੇ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਚਾਚਾ ਨੂੰ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ – ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਬਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਬਣ ਗਿਆ – ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਬਰਾਮਦ – ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜੁਵੈਨਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ – ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ 302, 307 ਅਤੇ 328 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਔਚਿਤਯ – ਫੈਸਲਾ: ਔਚਿਤਯਪੂਰਨ – ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸਿਆ, ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਖਰੀਦੀ ਸੀ – ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਏ ਗਏ ਇਸ ਦੋਸ਼ਯੋਗ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਕੇਸ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17]

1.2 ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਖੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਦੇ ਪੰਜ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 25.03.2009 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਇਹ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬਿਆਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਮਰਨ ਵੇਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66 ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਧਮਕਾਇਆ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66 ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ58 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ60 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ58 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ60 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਏ ਗਏ ਇਸ ਦੋਸ਼ੀਵਾਰ ਸਮੱਗਰੀ/ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 6.1]

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 644 ਦਾ 2022.

ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ 25.03.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 11 ਦਾ 2015 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਬਾਨਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪਾਨਵਿਤਾ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ, ਜਵਾਬੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਹਾਜਾਭਾਈ ਰਾਜਾਸਭਾਈ ਓਦੇਦਾਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ 25.03.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 11 ਦਾ 2015 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302, 307, & 328 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਟ੍ਰਾਇਲ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302, 307, 328, 120B & 201 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

2.1 ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਗਰੂਤੀਬੇਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਏ। ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ – ਜਗਰੂਤੀਬੇਨ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਗਰੂਤੀਬੇਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ। ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜਗਰੂਤੀਬੇਨ ਨੇ ਜਗਰੂਤੀਬੇਨ ਦੀ ਮਾਂ - ਸ੍ਮਤਭਬੇਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ, ਮੁਕੇਸ਼ ਨੂੰ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁੱਤਰ, ਨਾਮਤ: ਰਾਜਦੀਪ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66) ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਰਾਜਦੀਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੇਠ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਰਾਜਦੀਪ - ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66 ਬਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਜਦੀਪ – ਪੀ.ਡਬਲਿਊ66 ਦਾ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਬਿਆਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ 05.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਉੱਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 06.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਹੋਰ ਬਿਆਨ 16.03.2009, 24.03.2009 ਅਤੇ 25.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। 25.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਦੀਪ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਜਗਰੂਤੀਬੇਨ ਦਾ ਨਾਮ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਾਂਚ ਅੱਗੇ ਵਧੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਮਤਭਬੇਨ ਅਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟ ਮੋਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁੱਟਣਾ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਉਕਤ ਬੋਤਲ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਉੱਤੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਮਾਮਲਾ ਐ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਗਰੂਤੀਬੇਨ, ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜੁਵੇਨਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਗਿਆ।

2.3 ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ, - ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਜਤਾਈ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ6.6 ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਭਿਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜਦੀਪ ਇੱਕੋ ਅਕੇਲਾ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਹ ਬਚ ਗਿਆ। ਕਿ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302, 307 ਅਤੇ 328 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇੱਕੋ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ - Ex.ਪੀ.ਡਬਲਿਊ6.6 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਘਟਨਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁ.50,000/-; ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁ.25,000/-. ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 328 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਗੋਰਸ ਇੰਪ੍ਰਿਜ਼ਨਮੈਂਟ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁ.25,000/-.

2.4 ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2.5 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਸ੍ਰੀ ਹਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਿਸ. ਦੀਪਾਨਵਿਤਾ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬੀ - ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

3.1 ਸ੍ਰੀ ਹਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤਥਾਕਥਿਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ/ਸੰਜੀਦਾ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੰਭੀਬੇਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਮੁਕੇਸ਼ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ।

3.2 ਇਹ ਜੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਰਾਜਦੀਪ – ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ, ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਕਿ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਚਾਰ ਵੱਖਰੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਦੀਪ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਵਰਜਨ ਦੱਸੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਦੀਪ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਆਖਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 25.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਰਾਜਦੀਪ – ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3.3 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3.4 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

3.5 ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿੰਦਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਸਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ58 ਨੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 79 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਵਿਕਰਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3.6 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਨੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ 'ਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿਸਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4.1 ਇਹ ਜੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4.2 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੋਹਰੇ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਗਵਾਹ ਰਾਜਦੀਪ - ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਨੂੰ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਬਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੱਖੋਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਅੱਖੋਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜਦੀਪ - ਪੀਡਬਲਯੂ66 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4.3 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਦੀਪ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੇ ਸੱਟਾਂ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਦੀਪ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4.4 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਾਜਦੀਪ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ

ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵੀ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਾਗ੍ਰਤੀਬੇਨ - ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਹੀ ਤੱਥ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ 25.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਛਤਰੀ ਹੇਠ ਸੀ ਜਿਸ ਹੇਠ ਉਸ ਨੇ ਸੱਚੇ ਤੱਥ ਦੱਸੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4.5 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ58 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ60 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਖੁਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਕਾਰਨ ਨਾ ਮਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

6. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੋਹਰੇ ਕਤਲ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੌਰਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6.1 ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜਦੀਪ – ਪੀਡਬਲਯੂ66, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅੱਖੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤੱਥ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਕਿ 05.03.2009 ਤੋਂ 25.03.2009 ਤੱਕ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਪੰਜ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ

25.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਰਾਜਦੀਪ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬਿਆਨ 05.03.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਮਰਣ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਦੀਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਗਰੂਬੇਨ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਦੀਪ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸਨੂੰ ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਰਾਜਦੀਪ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਰਾਜਦੀਪ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ58 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ60 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੀਡਬਲਯੂ58 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ60 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਸ-ਤਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਪਾਏ ਗਏ ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੱਗਰੀ/ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਹੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

7. ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਬਾਨੀਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਮੁਸ਼ਤੀਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta

Advocate